

Stanowisko

Komitetu Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk

w sprawie doniesień medialnych o planowanym zastąpieniu przedmiotów: geografia, biologia, chemia i fizyka jednym przedmiotem pod nazwą „przyroda”

Komitet Nauk Geograficznych PAN **wyraża stanowczy sprzeciw** wobec planowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej reformy przedmiotowej w szkole podstawowej, polegającej na zastąpieniu przedmiotów: geografia, biologia, chemia i fizyka jednym zintegrowanym przedmiotem pod nazwą „przyroda”. Przyjęcie takiego rozwiązania spowoduje, że uczniowie zostaną pozbawieni profesjonalnego kształcenia z geografii, biologii, chemii i fizyki. Każdy z tych przedmiotów obejmuje specjalistyczną wiedzę oraz umiejętności jej stosowania w działaniu praktycznym, które są obecnie filarami dla rozwoju cywilizacyjnego oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska zgodnie z zasadami 17 celów zrównoważonego rozwoju ONZ. Dlatego każdy z tych przedmiotów powinien pozostać odrębnym przedmiotem kształcenia, realizowanym przez nauczyciela dysponującego specjalistycznym przygotowaniem merytorycznym i dydaktycznym.

Nasze stanowisko w tej sprawie w sposób szczególny wynika z troski o jakość polskiej **edukacji geograficznej**, która odgrywa fundamentalną rolę w przygotowaniu młodych ludzi do podejmowania skutecznych działań m.in. na rzecz zapewnienia ludziom bezpieczeństwa ekologicznego, ograniczania niepożądanych zmian klimatu, w tym szczególnie zjawiskom ekstremalnym, poszukiwania alternatywnych źródeł energii oraz upowszechniania modelu gospodarki cyrkularnej. Geografia w szkole podstawowej, realizowana **wyłącznie jako osobny przedmiot**, zapewnia wysokiej jakości przygotowanie młodych ludzi do aktywnego działania w wymienionych obszarach. Przedmiot ten doskonale integruje wiedzę ucznia o środowisku geograficznym z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną. Geografia pomaga współczesnemu młodemu człowiekowi stworzyć całościowy obraz świata, łączyć refleksję nad pięknem i harmonią świata przyrody z racjonalnością naukowego poznania **georóżnorodności otaczającej rzeczywistości**. Treści geograficzne skutecznie sprzyjają kształtowaniu u młodzieży postaw patriotycznych, otwartości i tolerancji wobec innych narodów, kultur i poglądów oraz podejmowania aktywnych działań na rzecz regionu i kraju.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, Komitet Nauk Geograficznych PAN postuluje odstąpienie od zamysłu zastąpienia przedmiotów: geografia, biologia, chemia i fizyka jednym przedmiotem pod nazwą „przyroda”.

Prof. dr hab. Zbigniew Zwoliński
Przewodniczący
Komitetu Nauk Geograficznych PAN

Warszawa/Poznań, 24 września 2024